

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

Litteratur: B. 844; L. 1140; W. 82; Peringskiöld, *Mon.* 7; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 272; C. F. Nordenskiöld, *Östergötlands fornminnesför. tidskr.* I, s. 7; *Reseber.* 1869, s. 6.

Peringskiöld säger, att stenen ligger uti »Boosgård», där ock Broocman säger den vara. C. F. Nordenskiöld upptäckte fjärdedelen av stenen vid ingången till Lambohovs nya loge å dess södra långsida, där stycket ock befann sig vid mitt besök 1888, men det fördes samma år till Östergötlands museum i Linköping, där det av mig undersöktes 1893.

Enligt B. 844 har runstenen varit 2,41 m hög, 1,37 m bred vid foten och å toppen längs nedre slinglinien. Slingans bredd är 14 cm. Ämnet gråsten.

Det lilla stycke, som nu finnes i behåll av högra övre hörnet, är 74 cm långt, 33 cm brett i nedre ändan, 35—37 cm tjockt. Runorna -**ti : harpina**- äro mycket tydligt och brett ristade; sista **a** saknar övre staven och högra bistaven.

Inskriften har enligt B. 844 varit följande:

anunr : risti : ifti : harpina : brupi sin · kupan : trik ·

hala : uais

40 45

Namnet **harpina** förekommer annars icke, men en stark biform därtill finnes enligt min undersökning i nom. **arpin** Kårsta Uppl. där B. 227, L. 588 läsa **aupin**, D. II, 171 **aupan** och torde förhålla sig till fsv. *Hardhe*, *Hardh-sten* såsom **kiulin** (*Gyllin*, *Gullin*) till **kiuli** (*Gylle*) och *Ødhin* till *Ødhe*. Måhända är **harpina** en arkaiserande

ristning för **harpin**, jfr Rök III, s. 287. Bestämningen **kupan** bör höra till **trik**, icke till **brupi sin**, ty det förekommer icke annars att 'god' lägges till släktskapsbeteckningen, då annan apposition följer, men väl, att i så fall 'god' föregår denna apposition t. ex. ·**sun : sin : harpa** × **kupon** × **trok** L. 1388, 1351, **fapur · sin · kupan : þrkn** T. 41, 45.

Återstoden **hala : uais** kan jag ej tyda. Som en möjlighet vill jag nämna följande: **hala** kan vara adv. fsv. *halla* 'mycket, högeligen', av och jämte *hardhla*; däremot talar något, att i runsvenskan alltid **harpa** brukas i denna bet., se t. ex. Ög. 104 Gillberga; **uais** måste då vara en förkortad form av ett adj. och kunde om **a** läses **n** vara ack. sing. mask. av en fsv. motsvarighet till isl. *úneiss* 'anscet', eg. 'icke neslig', i avs. på det nekande uttryckssättet jfr. Ög. 77 Hovgården och Ög. 217 Oppeby.

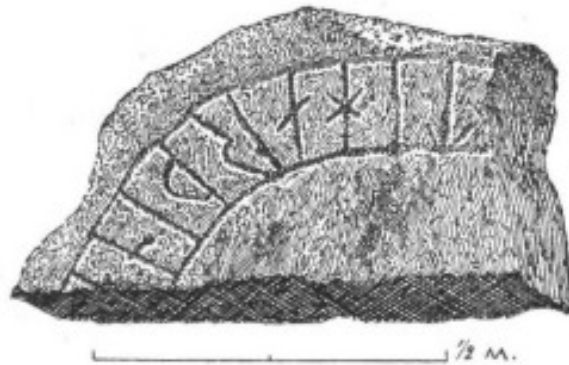

B. 844.

Anund är måhända ristare av stenen, och då sannolikt den samme, som angiver sig som ristare av Ög. 186, B. 869 Frackstad. I båda inskrifterna saknas **t** i namnet: här **anunr**, där **anun**, och i båda ristningarna har ormen ett platt huvud med runda ögon, i båda ristas prep. **ifti**, men skiljetecknen äro olika.

Översättningen är alltså måhända följande: Anund reste (stenen) efter Hardine, sin broder, en kämpe god, mycket ansedd.

C. F. Nordenskjöld, Reseber. 1869, s. 6, säger: »En annan runsten, 6 fot (1,78 m) lång, 2 f. (0,59 m) bred och 1,2 f. (0,31 m) tjock, hvilken en tid tjenat till bro eller tröskel uti den qvarn, som stått på ett gammalt minnesmärke å Bosgårds backe, ligger sedan 7 å 8 år i stenfoten å östra kortsidan af Lambohofs nya loge och torde, äfven om man lyckades att uttaga den, knappast förete annat än utnötta runor.»

3. Ög. 122. Slaka.